

Velomaršruts

Gar Babītes ezera dienvidaustrumu krastu!

(Piņķi – Vīkuļi – Annasmuiža – Piņķi)

IV – IX

Maršruts: Piemērots aktīviem velobraucējiem, kurus nebaida brauciens pa apvidus ceļiem, kā arī tiem, kam interesē putnu un dabas vērošana.

Riteņa tips. Derēs divritenis, kas piemērots braukšanai pa grantētiem un Babītes ezerapolderu dambjiem (zāle, vietām – niedres).

Ieteicamais laiks: Aprīļa vidus – septembris. Putnu vērotājiem būs piemērots putnu migrācijas laiks – marta beigās, aprīļa pirmajā pusē vai septembra otrā pusē.

Garums: ~ 20 km.

Laiks: Apmēram ½ dienas ilgs ceļojums kopā ar putnu un dabas vērošanu.

Grūtības pakāpe: Vidējas grūtības, vietām var būt grūts.

Ceļa segums: Asfalta segums (Piņķos), ceļi ar grants segumu, zemes ceļi.

Sākuma punkts: Piņķu centrs (Piņķu luterāņu baznīca).

Beigu punkts: Piņķu centrs (Piņķu luterāņu baznīca).

Loģistika un sabiedriskais transports: Apļveida maršruts ar atgriešanos starta punktā. Velobraucēji Piņķu centrā var nokļūt no Babītes dzelzceļa stacijas (Rožu iela – Babītes iela – Jūrmalas šosejas šķērsojums pa gājēju – velobraucēju tiltu – Beberbeķu iela – Beberbeķu dabas parks – Beberi (Ausekļa iela) – Rīgas apvedceļa šķērsojums pie luksofora – kopā ap 5 km). Babītes stacija ir ērti sasniedzama ar vilcienu (~ 18 min brauciens no Rīgas, ~ 1 h no Tukuma), vai pa Rīgas – Jūrmalas veloceļu (30 – 40 min brauciens ar divriteni no Rīgas).

Marķējums: Dabā nav marķēts.

Maršruta gaita: Piņķi (Rīgas iela) – Vīkuļi – Annasmuiža 1 – Plūģuciems – Piņķi (Rīgas iela).

Alternatīvas: Maršrutu var pagarināt, apvienojot to ar 3. maršruta daļām.

Attālums no Rīgas: Sākumpunkts/galapunkts – 15 km.

Der zināt! Rīgas – Liepājas autoceļš (A 9) nav piemērots braukšanai ar velosipēdu. Tas apdraud satiksmes un velosipēdista drošību.

Droša velobraukšana! Pārvietojoties pa autoceļiem, gājēju ceļiem, veloceliņiem, apdzīvotām un neapdzīvotām vietām u.c., - ievērojam ceļu satiksmes noteikumus un drošu velobraukšanas praksi. Lietojam ķiveres un labi pamanāmu (t.sk. – atstarojošu) apģērbu. Īpaši uzmanām bērnus! Rūpējamies par savu un līdzcilvēku drošību un veselību! Veicot maršrutu, katrs pats ir atbildīgs par savu un citu drošību! Glābšanas dienesti: 112. 📞

1. **Piņķi.** Sena apdzīvota vieta, kas rakstos pieminēta jau 1225. gadā. Gadu vēlāk Piņķus iekļāva Rīgas patrimoniālajā apgabalā (lauku novadā). 14. un 15. gs. Piņķu apkaimē ir pieminētas Beberbeķu, Olektes un Peles muižiņas. 1919. g. 22. maijā – Latvijas brīvības cīņu laikā pie Piņķiem notika sadursmes starp Dienvidlatvijas brigādi un Padomju Latvijas armijas vienībā. Bermontiādes laikā (1919. g. 4. novembris) pie Piņķiem notika cīņa starp Latgales divīzijas 9. Rēzeknes pulku un Rietumkrievijas armijas 1. Plastunu pulku. Četras dienas vēlāk 9. Rēzeknes pulks atguva Bulduru tiltu un Jūrmalu līdz Dubultiem.
2. **Piņķu Sv. Nikolaja luterāņu baznīca.** Agrāk Piņķos bijusi koka baznīca. Ideja par jauna dievnama celtniecību radās jau 19. gs. piecdesmitajos gados, taču šīs ieceres projekta gala varianta (arhitekts J. D. Felkso) pamatakmeni ielika 1872. gada 25. maijā. Mūsdienās redzamais dievnams celts laikā no 1872. - 1874. gadam. Deviņreģistru ērģeles izgatavoja pazīstamais ērģelbūvētājs Vilhelms Zauers 1890. gadā. 1916. g. 17. jūlijā 5. latviešu strēlnieku bataljons, kas devās uz frontes līniju pie Smārdes, apstājās pie Piņķu muižas. Minētajā datumā Piņķu baznīcā pulkvedis Jukums Vācietis noturēja sprediķi, kas iegāja Latvijas vēsturē kā viens no nozīmīgākajiem tā laika notikumiem. Tas iemūžināts Aleksandra Čaka poēmā “Sprediķis Piņķu baznīcā”. Baznīca (kultūras piemineklis) apskatāma arī no iekšpuses. Dienakts tumšajā laikā tā ir izgaismota. Blakus ēkai atrodas latviešu strēlnieku piemiņai uzstādītais **akmens**. 📍371 26115312, 29350719.
3. **Piņķu kapi.** Atrodas blakus Piņķu luterāņu baznīcai. Tajos apglabāts ievērojamais Rīgas fotogrāfs Roberts Johansons (1877 - 1959).
4. **Latvijas Brīvības cīņu Piņķu kaujas piemineklis.** Veltīts 1919. gada notikumiem, kad 22. maijā pēc gandrīz divu mēnešu dīkstāves, pulkveža Baloža brigāde devās uzbrukumā Rīgai, lai atbrīvotu galvaspilsētu no lieliniekiem. Baložu brigādei atbalsts bija jāsniedz vācu landesvēram un Vācijas dzelzs divīzijai, kā arī krievu kņaza Līvena nodaļai. Pirmo pieminekli atklāja Latvijas Valsts prezidents Kārlis Ulmanis 1939. gada 23. maijā. 1951. gadā padomju vara to nopostīja, bet 2003. gadā tika uzstādīta pieminekļa kopija (tēlnieks J. Briedis, O. Skaraiņa kopija).
5. **Babītes polderi.** Izbūvēti laikā no 1939. – 1959. Babītes ezera austrumu krastā, aizņemot ap 822 ha lielu platību. No Babītes ezera polderus norobežo dambis, bet atūdeņo sūkņu stacijas. Poldera atsevišķas daļas šķērso Rīgas – Ventspils autoceļš (A 10) un dzelzceļa Torņkalns – Tukums II līnija. Polderī izvietojusies daļa no Piņķu un Salienas apbūves un golfa laukums. Pārējās zemes tiek izmantotas g.k. lauksaimnieciskām vajadzībām. Tā daļām ir dažādi nosaukumi. Ventspils autoceļam tuvāko dēvē par Liekņu, ezera dienvidaustrumos esošo – par Dilnupes polderi.
6. **Babītes ezers.** Septītais lielākais Latvijas ezers (garums: 13,5 km, platums – līdz 2,7 km, platība – 25 km²) sākotnēji veidojies kā sekls Litorīnas jūras līcis - lagūna pirms aptuveni trijiem - četriem tūkstošiem gadu. 19. gs. pēc Spuņņupes kanāla paplašināšanās, ezers tā rietumdaļā kļuva caurtekošs. 1988. gadā ezera austrumdaļā izraka Varkaļu kanālu, lai pa to novadītu Lielupes palu ūdeņus un mazinātu Lielupes krasta izskalojumus pie Valteriem

un Dubultu līkumā. Lai novērstu apkārtējo zemju applūšanu, ezera krasti lielākoties ir nostiprināti ar dambjiem, veidojot vairākus polderus. Dambji daudzviet izmantojami ezera apskatei un putnu vērošanai. Seklais (lielākais dziļums – 1,7 m) un aizaugošais (vairāk kā 60 % aizaugums) ezers ir nozīmīga putnu koncentrācijas vieta kā migrācijas, tā arī ligzdošanas periodā. Šim nolūkam piemērota ir ezera dambju sistēma. Ne mazāk saistošs Babītes ezers ir makšķerniekiem un medniekiem (ir laivu bāzes). Ligzdojošo un migrējošo putnu aizsardzības nolūkā, Babītes ezeram ir dabas lieguma statuss. Pavasaraun rudens migrāciju laikā Babītes ezers un tā polderu pļavas ir piemērota putnu vērošanasvieta.

7. **Babītes Sv. Annas luterāņu baznīca.** Atrodamas ziņas, ka pirmā baznīca šajā vietā uzcelta 17. gs. otrajā pusē. Mūsdienās redzamā mūra ēka celta laikā no 1872. – 1874. gadam pēc arhitekta J. Felsko projekta. Dievnams un tā interjers piedzīvojis dažādus likteņus. Tā ērģeles izjauca un uzstādīja Rīgas Raņķa dambja elementārskolā, kur tās cieta Rīgas apšaudes laikā. Cara laikā baznīcā bijusi kurpnieku darbnīca, munīcijas glabātava, bet vācu okupācijas laikā – zirgu stalli. Dievnamu atjaunoja pagājušā gadsimta divdesmito gadu sākumā. Tad uzstāda ērģeles, zvanu un altārgleznu. Dievnams atkal cieš Otrā pasaules kara laikā. 1943. Gadā zvans tiek aizsūtīts uz Vāciju pārkausēšanai kara vajadzībām. Savukārt, padomju karaspēks nav saudzējis interjera priekšmetus – ērģeles, kroņa lukturis, lielā altāra Bībele. No apšaudes cietuši ēkas logi un jumts. Mūsdienās baznīca kalpo savam pamatmērķim. Tajā atrodas divas piemiņas plāksnes – Pirmajā pasaules karā kritušajiem Piņķu – Annas draudzes locekļiem un Babīte ezerā 1934. gada 8. decembrī noslīkušajiem skolēniem. Babītes ezera virzienā saglabājusies veca ozolu aleja. + 371 26115312, 29350719. 📞

Veikali: Piņķos.

Ēdināšanas uzņēmumi:

Piņķos: kafejnīca – konditoreja „*Gardēžu namiņš*” Jūrmalas ielā 14 c, ēdnīca „*Daily*” Meistaru ielā 2, restorāns – bārs „*La rue Justine*” Piņķu „*Ledus hallē*”.

Naktsmītnes (tuvākās):

- Atpūtas komplekss un kempings „*Bejas*” pie Božu ūdenskrātuves, + 371 26673507;

Ārsta prakse: Piņķos.

Bankomāts: Piņķos.